

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a święteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji:
Teatralna Nr. 1a, telefon 4.97, telefon redakcyjny 6.92, telefon drukarni
KRAKÓW, Św. Anny 12

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

304 247 KONTO CZEKOWE P.K.O. KATOWICE Nr. 304.247.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; WĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 1-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14 tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Praca państwowa w Polsce nie należy do przyjemności.

Przemówienie ministra oświaty, p. Jędrzejewicza.

WARSZAWA, 23. I. (wt.) Dziś obradowała komisja budżetowa sejmu nad budżetem ministerjum oświaty.

Referat budżetowy wygłosił poseł Zdzisław Stróński (BB.), który omówił poszczególne działy budżetu.

Duże wrażenie wywołało ekspozycja ministra Jędrzejewicza, wysłuchane z uwagą przez członków komisji.

Na wstępie minister Jędrzejewicz stwierdził, że chociaż globalna kwota budżetu ministerjum zmniejszyła się, prelimit z min. oświaty nie zawiera ograniczenia rozwoju prac ministerjum przeciwnie daje pewne możliwości rozwoju.

Zmiany ustroju szkolnictwa, przejęcie szkół rolniczych przez zarząd ministerjum wywołały potrzebę zmiany również i praktyki nauczycielskiej. Wśród nauczycieli ujawniły się głosy niezadowolone z tajności informacji znawców robotniczych, dowodząc, że na

Minister kategorycznie stwierdza, że jest to nieporozumienie, które wyjaśni rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy, omawia wyraźnie zasady, że obecna prac nauczycielskich będzie wobec nauczycieli wyjaśniona. Ustawa o ustroju szkolnictwa ustala ostatecznie 7-klasową szkołę powszechną, na której w 6 latach została oparta 6-letnia szkoła średnia ogólna - kształcąca podzielona na 4-letnie gimnazjum i 2-letnie liceum. Postawiła ona szkoły zawodowe na należytym miejscu.

Zmieniła zasady dotychczasowego kształcenia nauczycieli, wprowadziła istotne zmiany do przepisów o przyjmowaniu studentów do szkół wyższych. Wszystkie postanowienia ustawy mają wejść w życie w ciągu lat 6-ciu. Obecnie ministerjum pracuje nad ustrojem szkolnictwa powszechnego. Wielką przytem przywiązuje wagę do organizowania szkół niżej zorganizowanych, a więc na wsi i w małych miastach.

Zlikwidowano I-szą klasę gimnazjum i publiczne szkoły wydziałowe. Drugi etap pracy obejmują oddziały ogólnie - kształcące i pedagogiczne.

Przepisy co do tego wejdą w życie po kilku latach. Trzeci etap obejmie program pedagogiczny i program szkół mniejszościowych. Zmiana poglądów

LONDYN BEZ AUTOBUSÓW.

LONDYN, 23. I. Ruch autobusów w Londynie zamarł prawie całkowicie. Liczba strajkujących wynosi 14 tysięcy ludzi. Około 2.000 autobusów stoi w garażach i nie wyjechało dziś rano na miasto.

Tysiące urzędników, spieszących do biur, zmuszone są korzystać z kolei podziemnej i tramwajów.

ĆWIERC MILJONA ZMARŁYCH w obozach sowieckich.

BERLIN, 23. I. — Wychodzący tu rosyjski dziennik emigracyjny „Nowyj Wiek” donosi, że w ciągu ubiegłych trzech lat w sowieckich obozach karanych zmarło około 1/4 miliona zesłańców.

pociągnie za sobą zmianę podręczników.

Po omówieniu nowej ustawy o szkołach akademickich, minister oświaty, p. Jędrzejewicz, stwierdził, że jest przedmiotem niesłychanych ataków, obrzucany jest błotem,

przyrównywany do b. carskich ministrów itd.

„Praca państwowa w Polsce nie należy do przyjemności” — stwierdził z goryczą minister na zakończenie swego przemówienia.

Pracownicy umysłowi muszą być objęci konwencją o skróceniu czasu pracy.

GENEWA, 23. I. PAT. — Konferencja w sprawie skrócenia czasu pracy dyskutowała dziś kwestję zastosowania przyszłej konwencji do pracowników handlowych i biurowych. W sprawie tej przemawiała m. in. delegatka polska posłanka Waśniewska jako rzecz

znawczyni robotnicza, dowodząc, że nałożenie bezrobocia wśród pracowników umysłowych wymaga objęcia ich konwencją o skróconym czasie pracy.

Poza tem omawiano sprawę zastosowania konwencji do mniejszych zakładów przemysłowych.

Spotkanie Roosevelta z przedstawicielami Anglii.

LONDYN, 23. I. PAT. Według urzędowego komunikatu, sekretarz stanu Stimson zawiadomił ambasadora angielskiego, że Roosevelt chętnie spotka się z początkiem marca z przedstawicielami Wielkiej Brytanii celem omówienia sprawy długów.

Roosevelt pragnie, by zrozumiano,

że rozmowy te powinny się odbywać jednocześnie z dyskusją nad zagadnieniem ekonomicznym o znaczeniu światowym. Należałoby więc delegować jednocześnie przedstawicieli, którzyby rozpatrzyli środki poprawy sytuacji gospodarczej na świecie.

Proces Gorgonowej.

STAŚ ZAREMBA POD OBSERWACJĄ.

LWÓW, 23. I. — Przygotowania do procesu Gorgonowej, który ma się odbyć w Krakowie, są w pełnym toku. — Proces zacznie się 28 lutego i potrwa prawdopodobnie 17 dni. Dokładnego terminu procesu dotąd nie ustalono.

Być może, że znacznie się odroczy i marca. Decyzja co do terminu rozpoczęcia procesu zależna jest od prezesa sądu okręgowego w Krakowie, p. Jendla - Rawicza, który wyda ją po do kładnym zaznajomieniu się z aktami sprawy.

Badanie stanu umysłowego Gorgonowej ukończono. Podobno dziś miał zostać poddany badaniu stanu umysłu główny świadek oskarżenia, Staś Zaremba. Badanie potrwa 10 do 15 dni.

W Krakowie zainteresowanie procesem słabe. Mimo to nastroj wśród tamtejszej ludności jest przychylniejszy dla Gorgonowej aniżeli we Lwowie. — Kobiety podzieliły się na dwa obozy — pro i contra, podczas gdy mężczyźni stają prawie zgodnie w obronie Gorgonowej.

Wykrycie afery przemytniczej w Będzinie.

ARESztOWANIE CZTERECH KUPCÓW.

Straż graniczna wpadła na trop szajki przemytniczej, szmuglującej od dłuższego już czasu towary z Niemiec do Polski.

W związku z tem przytrzymał kupca Majera Joska Herszkowicza ze Staszowa, pow Sandemierz, Ziehlę i Hane Bredin i Piotra Jankowskiego z Będzina. Do szajki przemytniczej należeli również Szymon Bredin i Szymcha Flszel z Będzina, którzy zbiegli.

Przed kilku dniami straż graniczna przytrzymała samochód półciężarowy, załadowany beczkami od śledzi, w których, jak się okazało, zamiast śledzi znajdowało się kilkaset kg. rodzyneków, znaczna ilość fig, migdałów i pomarańczy. Proceder przemytniczy uprawiała szajka w ten sposób, że od dłuższego czasu wykupywała na licytacjach w urzędach celnych pewne ilości towa-

rów i na podstawie otrzymywanych pokwitowań licytacyjnych magazynowała w sklepach swoich w Będzinie towary zawsze w takiej ilości, jaką nabyła legalnie, a większe ilości przemytniczo ukrywała w piwnicach i składach, skąd częściowo w miarę wyprzedzały lokowano w sklepach. Wszystkich połączono do odpowiedzialności.

JĘZYKI
angielski
— francuski
niemiecki —

Nowe kursy ostatnio w tym roku szkolnym rozpoczynamy obecnie. — Praktyczne opanowanie języka w słowie i w piśmie w ciągu pół roku. — Nauka 3 razy tygodniowo — wieczorem. Dobre warunki opłaty. — Zapisy między godz. 5 — 7 wiecz. w Szkole „Linguarum Schola” — Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

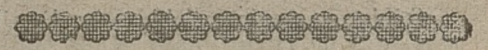
Laboratorium analityczne

dla celów dyagnostyki lekarskiej
d-ra J. PUTERMANA

funkcjonuje nadal

pod kierunkiem

Dra B. Czarskiego

KONFERENCJE MINISTRA BECKA

GENEWA, 23. I. (PAT). Minister spraw zagranicznych Józef Beck przyjął dziś specjalnego delegata perskiego na sesję rady ligi Davar - Chana, oraz odbył konferencję z sekretarzem generalnym Drummendem.

JUGOSŁOWIAŃSKA PARA KRÓLEWSKA W BUKARESZCIE.

BUKARESZT, 23. I. (PAT). Dziś przybyła do Sinaja jugosłowiańska para królewska, w towarzystwie jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych Jevtica i świty. Króla Aleksandra i królową Marię powitał król Karol i wojewoda Michał. Powitanie było niezmiernie serdeczne. Na dworcu obecni byli również członkowie rządu rumuńskiego z premierem Vaida Vojevoda na czele.

SOSNOWICZANIN ZMARŁ NA ŚMIERĆ POD TARNOWSKIMI GÓRAMI.

TARN. GÓRY, 23. I. (PAT). W zagajniku na polach koło Nakła Śl. znaleziono zlodowaciałe zwłoki mężczyzny. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że są to zwłoki 50-letniego Józefa Kremera, urodz. w Sosnowcu, zamieszkałego ostatnio w Wielkich Hajdukach. Kremer, będąc pijany położył się na ziemi i usnął. Śmierć nastąpiła prawdopodobnie wskutek zmarznięcia.

MODRZEJOWSKIE ZAKŁADY OTRZYMAŁY ZAMÓWIENIE.

Jak się dowiadujemy koncern modrzejowskich zakładów hutniczych otrzymał pewną ilość zamówień.

W związku z tem, w najbliższych dniach uruchomiona zostanie częściowo huta Milowice oraz oddział walcowniczy „Katarzyna”.

TAJEMNICZE POSTRZELENIE ROBOTNIKA POD ZAWIERCIEM.

Przechodzący w godzinach wieczornych przez tor na linii Zawiercie — Łazy robotnik Tomasz Cwiląg został postrzelony przez nieznanego osobnika. Cwilaga odtransportowano do szpitala kasy chorych w Zawierciu. Otrzymał on ranę w brzuch. Stan jest dość ciężki, jednak nie niebezpieczny.

Z działalności izby przemysłowo-handlowej w SOSNOWCU.

W SPRAWIE PODATKU ŁADUNKOWEGO.

Izba zwróciła się do magistratów miast Będzina, Częstochowy, Dąbrowy, Kiele i Radomia z memorjałem, w którym, stwierdzając szczegółowo szkodliwość podatku ładunkowego, wskazała na konieczność rewizji stawek podatku ładunkowego w kierunku ich obniżenia. Wysokie bowiem stawki podatku ładunkowego powodują ucieczkę szeregu towarów od przewozów kolejowych do trakeji kołowej furmankami lub samochodami, powodując w ten sposób straty nie tylko dla kolei, ale także i dla samorządów. Ponadto w wielu wypadkach wysokie podatki podrażają niektóre artykuły, zwłaszcza pierwszej potrzeby, co z wielu względów jest zjawiskiem niepożądanym.

Celem ułatwienia magistratom zorientowania się w szczegółach powyższego zagadnienia, izba proponowała utworzenie przy magistratach specjalnych komisji, złożonych z przedstawicieli magistratu i sfer gospodarczych, które zajęłyby się przygotowaniem materiałów i opracowaniem wniosków. Taka komisja została już utworzona przy magistracie m. Sosnowca i prace jej dostarczy obszernego materiału w tej sprawie.

Równocześnie izba zwróciła się w tej sprawie do urzędu wojewódzkiego w Kielecach, prosząc o spowodowanie magistratów wymienionych wyżej miast do utworzenia takich komisji.

POSIEDZENIE ZARZĄDU IZBY.

O odbyło się, pod przewodnictwem wiceprezesa Raźniewskiego, posiedzenie zarządu, na którym — po przyjęciu sprawozdania z ważniejszych prac izby rozpatrzono sprawę wynagrodzenia rzeczoznawców zaprzysiężonych izby z działy przemysłu budowlanego. Przyczem zarząd wypowiedział się za oprowadzeniem tarzfy wynagrodzenia dla rzeczoznawców izby wszystkich działów przemysłu względnie handlu. Następnie zarząd uchwalił dokonać wyboru specjalnej komisji dla opiniowania spraw przemysłowo — prawnych, w składzie 2 członków z grona radców sekcji przemysłowej oraz 2 z sekcji handlowej, z tem, iż przewodniczącym tejże komisji będzie członek sekcji przemysłowej.

Sprawa spółdzielni „Legionowo“.

W związku z pewnymi niedokładnościami, jakie zostały ujawnione przy administracji spółdzielni „Legionowo“ w Dąbrowie, na polecenie sędziego śledczego zatrzymany został prezes zarządu tej spółdzielni p. Feliks Dzierżawski.

—000—

Schwytanie kolporterów fałszywych pieniędzy.

Od dłuższego czasu na terenie Strzemieszyc i okolicy daly się zauważyć w obiegu fałszywe monety złotowe i 50 groszowe. Wyteżone śledztwo policji śledczej w kierunku wytropienia fałszerzy dało pomyślne rezultaty. Mianowicie, narazie zatrzymani zostali ci, którzy fałszywe monety puszczały w obieg. Są to wszyscy mieszkańcy kolonii Sulno pod Strzemieszycami, a mianowicie: Teodor Siwek, lat 28, Aniela Białas, lat 30 i Wanda Białas, lat 12. Przy zatrzymanych znaleziono kilkanaście fałszywych monet jednozłotowych i pięćdziesięciogroszowych.

Zatrzymanych przekazano władzom sądowym.

Z kolei zarząd rozpatrywał wysunięty przez sfery radomskie postulat obniżki ceny wody w Radomiu, przyczem wypowiedział się za zebraniem dodatkowych jeszcze w tej mierze materiałów.

W wolnych wnioskach r. Rubinlicht poruszył sprawę utworzenia specjalnej komisji dla zagadnień, związanych z samorządem terytorjalnym, który to wniosek zarząd powierzył biurowi izby do zbadania.

W SPRAWIE SEKWESTRÓW PODATKOWYCH.

W związku z zażaleniami płatników m. Szczekocin na praktyki sekwestratorów podatkowych, izba zwróciła się do izby skarbowej w Kielecach z prośbą o wdrożenie dochodzeń i wydanie odpowiednich zarządzeń, mających na celu usunięcie szeregu niepożądanych objawów, wywołujących słuszne żale ze strony podatników.

**Kto radia słucha --
ma pogodę ducha!**

To sprawia idealny komplet odbiorczy
DETEFON i AMPLIFON

Cena Detefonu zł. 39.—
„ Amplifonu „ 125.—

Do nabycia w **SOSNOWCU**
Wielki Bazar
ul. 3-go Maja 5.

Stalownia braci Woźniaków w Sosnowcu została unieruchomiona.

W dniu wczorajszym stalownia braci Woźniaków w Sosnowcu została unieruchomiona. Powodem zamknięcia stalowni, jak nas informują, był brak pieniędzy na dalsze prowadzenie fabryki.

W ostatnich miesiącach fabryka znalazła się w dużych trudnościach finansowych, które w następstwie stały się przyczyną niewypłacania robotnikom zarobków.

Robotnicy w liczbie zgórą 100 osób od września ub. roku nie otrzymali należnych im zarobków.

Nie więc dziwnego, że wśród robotników panuje z tego powodu duże rozgoryczenie. W ostatnich czasach dochodziło w fabryce do awantur. Robotnicy w sposób kategoryczny domagają się wypłaty należnych im zarobków.

Wczoraj przed fabryką zgromadzili się robotnicy, oczekując na odpowiedź dyrekcji, która oświadczyła, że wypłata zaległych zarobków uzależniona jest od wyniku konferencji w syndykacie hut w Katowicach.

Otwarcie świetlicy dla młodzieży bezrobotnej w Dąbrowie.

PIĘKNY PRZYKŁAD DLA INNYCH MIAST W ZAGŁĘBIU.

Wczoraj w Dąbrowie w lokalu b. szkoły pow. przy ul. Konopnickiej, staraniem komitetu funduszu pomocy bezrobotnym, odbyło się otwarcie pierwszej w Zagłębiu świetlicy dla młodzieży bezrobotnej.

Powitalne przemówienie wygłosił prezydent Madeyski, poświęcenia lokalu świetlicy dokonał ks. Prawda. Następnie przemawiali: wicestarosta Izydoreczyk, prezydent Madeyski, inspektor Luchowicz, instruktor świetlic kult. oświatowych Garbiński, p. Domagała w imieniu sekcji kult. oświat. przy Komitecie funduszu dla bezrobotnych i kierownik nowootwartej świetlicy p. Klenk. Poza tem w uroczystości wzięli udział: kom. m. Będzina Rzeżkowskiego zastępca inspektora szkolnego Błażowski, kom. Kuliński, wiceprezydent Trzemeski, radny Rechnie, przedstawiciele prasy, oraz liczna młodzież.

W świetlicy oprócz książek, czasopiśmie i gier towarzyskich, prowadzone będą popularne wykłady i pogadanki.

Zastrzelił się, manipulując rewolwerem.

NIEBEZPIECZNA ZABAWA W SUCHEJ.

W niedzielę popołudniu, we wsi Sucha, gm. Jangrót, chcąc zaimponować swoim rówieśnikom znajomością obchodzenia się bronią, 16 letni mieszkaniec tej wsi Józef Żezala, wyszukawszy rewolwer brata swego Piotra, począł nim manipu-

lować. Padł strzał, który śmiertelnie trafił niefortunnego demonstratora w pierś. Żezala upadł i w kilka minut zmarł. Rówieśnicy jego w popłochu uciekli. Rewolwer posiadał Piotr Żezala bez zezwolenia.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dzisiaj: Tymoteusza
Jutro Nawr. s. P.
Wschód słońca: 7.33
Zachód słońca: 4.19

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 24 stycznia.

Codz. Przegląd Prasy Folskiej. 11.50
Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu. 12.05.
Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20.
Urz. kom. PIM. 15.10. Urz. Kom. Państw. Inst. Eksp. 15.15. Kom. gosp. 15.25. Chwilka lotnicza. 15.30. Kom. Państw. Urz. W. F. 15.35. „Wśród książek“. 15.50. Płyty. 16.25. Odczyt dla naucz. 16.40. Odczyt z Wilna. 17.00. Popoł. koncert symf. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Tr. z Krakowa. 18.30. Wiad. bież. 18.35. Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Bież. wiad. roln. 19.30. Feljeton. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Tr. muzyki lekkiej z Wiednia. 21.05. Wiad. sportowe. 21.10. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.15. Koncert Europejski z Genewy 22.15. Kwadrans liter. 23.00. Muzyka salonowa. 22.55. Urz. kom. PIM 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE

Wtorek, 24 stycznia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. i kom. meteor. z Warsz. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Płyty. 13.15. Kom. gospod. 13.20. Kom. meteor. 15.10. Tr. z Warsz. 15.50. Bajeczki dla dzieci. 16.05. Intermezzo muz. 16.25. Tr. z Warsz. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Tr. z Warsz. 19.00. Rachunki. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Kom. sport. 19.30. Tr. z Warsz. 20.00. Muzyka lekka. 21.05. Wiad. sport. 21.15. Koncert europejski z Genewy. 22.15. Kwadrans lit. z Warsz. 22.30. Program na dz. nast. 22.35. Płyty. 22.55. Tr. z Warsz.

—000—

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dzisiaj we wtorek, o godz. 8.15 wiecz. głośna sztuka w 4 aktach L. Vernailla p. t. „RADOŚĆ KOCHANIA“ z gościnnym występem Janiny Piaskowskiej, świetnej wykonawczyni roli Iorrah. Utalentowana i fascynująca artystka zdobyła sobie wstępnym bojem teatralnym publiczność Sosnowca. Obok sympatycznego gościa znajdują popis w rolach głównych pp. Brzozowska, Grudniewski, Opolski i Wojtecki, tworząc do skonały ansambl. Dyrekcja teatru pragnąc uprzystępnić wszystkim byłym com teatralnym możliwość ujżenia nieprzeciętnego widowiska, wprowadza na nie ceny popularne od 49 gr. do 2.49 zł.

Jutro w środę — „RADOŚĆ KOCHANIA“.

W próbach błyskotliwa komedia w 3 aktach G. Bevlina p. t. „MAŻ NA-SZEJ PANIENKI“.

—000—

Z SOSNOWCA.

(b) Osobiste. Starosta J. Boxa wrócił z urlopu wypoczynkowego i od jutra rozpoczyna urzędowanie.

(s) Lektorjum powszechne w Sosnowcu. W środę dn. 25 bm. odbędzie się w lokalu „Kuznicy“ przy ul. Warszawskiej 22 ciekawy odczyt pt. „Rośliny o-wadożerne“. Odczyt wygłosi dyr. E. Pawłowski. Wstęp bezpłatny. Początek punktualnie o godz. 7.30 wieczorem.

(s) Zrzeczenie geografów, urzędza ze branie naukowe w dniu 25 bm. o godz. 18.00 w gimnazjum p. Replńskiej w Będzinie, na którym p. Jakubowska z Częstochowy wygłosi referat pt. „Obs-erwacje i przeżycia w nauczaniu geografji“.

Po referacie walne zebranie.

(s) Jasełka na Dębowej Górze. Aby zasilić finansowo kuchnię dożywiania biednych dzieci szkolnych, dzięki inicjatywie kierowniczki szkoły nr. 18 na Dębowej Górze p. Jadwigi Danielewiczowej, zostały odebrane przez działkę szkolną, pod reżyserją nauczycielki tejże szkoły p. Marji Kondrackiej „Jasełka“.

70 dzieci biorących udział „Jasełce“ wywiązało się znakomicie ze swych ról. a uczennica 6 oddz. Franja Wasówna zasłużyła na wyróżnienie.

To też rodzice dążyli młodych wyko-nowców burzą oklasków.

Piękny cel przyczynił się do wypełnienia sali po brzegi, zaś p. J. Danielewiczówna zyskała sobie nie tylko mi-łość dzieci, lecz również szacunek i wdzięczność ich rodziców za troskliwą opiekę.

(s) Kurs robót ręcznych. Rodzina policyjna zamierza na terenie Sosnowca otworzyć kurs robót ręcznych i w tym celu prosi osoby zainteresowane o przybycie na zebranie, które odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 17 m. 30 w świetlicy przy koszarach policyjnych w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 32.

